

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Martia și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Poporul suedez salută membrii Conferenței

Din prilejul deschiderii Conferenței ecumenice II

Ziarele suedeze au primit spre publicare următorul salut către delegații conferenței:

Capitala Țării noastre găzduiește oaspeți dragi din țările apropiate și depărtate ale Europei ca și de peste Ocean. Adunarea lor constituie un eveniment epocal în istoria Bisericii. Ideea unei conferențe ca aceasta și nevoia ei s'a ivit în mod spontan și simultan în diferite țări, ceea ce e un semn remarcabil al vremii. De 50 de ani s'au ridicat diferite bariere între țări și neamuri, dar ele s'au și dărâmat. În vreme ce unele neamuri au intrat în legături reciproce, altele s'au îndepărtat de frică, din egoism sau din pricina unui fatal șovinism național. Influențele desbinătoare s'au întărit însă nici forțele de unire n'au rămas fără efect. Ideea acestei Conferențe ecumenice, înfrățirea și necesitatea ei în ciuda tuturor greutăților e o dovadă despre progresul celor din urmă.

S'a profetizat că civilizația europeană se va prăbuși. Pericolul nu e din domeniul purei imaginații. Această idee n'a ieșit dintr-o minte neînțeleasă. Inșă dacă puterile de armonizare ale oamenilor și neamurilor dobândesc condiții prielnice și

se revarsă în pământ îngrijit, prorociile pesimiștilor, îndrăsnim să credem că nu se vor adevăra.

Această conferență n'are să discute chestii de credință și de doctrină, cari în contradicție cu duhul lui Hristos prea adeseori au desbinat pe creștini. Dar se vor discuta și se vor considera din punct de vedere etic și practic relațiile dintre rase, dintre clase sociale și dintre indivizi. Creștinii de toate confesiunile (afară de Romano-catolici) vor discuta împreună pentru prima oară aplicația principiilor creștine fundamentale la diferitele aspecte ale vieții sociale, industriale și internaționale. *In magnis voluisse sat est.* A presupune că ultimul cuvânt în aceste chestiuni se va spune aici, înseamnă a exagera competența unor oameni, de altfel cu reputație internațională. Se vor exprima multe tendințe, dar toți sunt insuficienți de adevăr și caută să-i slujească. Nimenia nu vine aici cu pretenția să impună altora punctul său de vedere ci să descopere o platformă comună a bunei înțelegeri. Faptul că bărbați și femei din atâtea țări și membrii de diferite credințe sunt chemați să rezolve prin străduințe comune probleme smulse din complexul real al vieții, constituie un mare câștig.

Congresul nu trebuie apreciat după deciziile și enunțările, ce va aduce. Profitul va consta din influența ce o va exercita asupra oamenilor de a privi menirea Bisericii printr-o prismă mai adevărată binelui omenirii.

Sperăm că acest congres va izbuti să închege rândurile creștinilor și să actualizeze evanghelia lui Hristos într'un mod mai efectiv.

Noi Suedezii, considerăm de o mare cinste a țării că Stockholmul a fost ales ca loc de întrunire al acestui congres. Este o onoare, dar și o mare responsabilitate. De la înălțimea Tronului ca și de la ultima vatră pleacă unda căldurii salut înaintea tuturor oaspeților noștri.

Dorim să vă simțiți ca acasă în capitala noastră, care îmbracă hană de sărbătoare rară.

Dorim tuturor când se vor înfăptui căminurile lor să ducă nu numai privilegiul mai larg, ci și convingeri întărite și dulcea amintire a țării noastre. Mai presus de toate dorim tuturor să găsească fericire în convingerea că opera pentru care au întreprins lungă călătorie, înseamnă o contribuție reală la progresul adevărat al creștinismului și al umanității.

Tr. Scoroboc.

Serbări. Delegații patriarhali întorși, dela Varșovia, vor înmăna în 24 l. c. I. P. S. Sale patriarhului Miron «tomosul» de recunoaștere a patriarhiei românești. În capitală se vor ține, cu această ocazie, mari solemnități, la care vor participa membrii guvernului, armata, autoritățile, școlile etc.

FOIȘOARA

Preocupări pentru Asociațiile feminine

(Urmare)

Conferențe și festivaluri.

Pentru realizarea întinelor sale, Societatea are lipsă de sprijin larg al publicului mare. Spre a-i câștiga interesul și spre a-i determina adesiunea, pentru a-i veni în ajutor cu însuflețirea și cu banul, trebuie să facă propagandă stăruitoare prin conferențe publice și prin festivaluri, ce se vor aranja, la zile potrivite și mai ales în preajma sărbătorilor mari, când atmosfera de creștinism și de bunăvoință mai pronunțată e sălătită și de factori externi. Pentru atracția publicului și pentru reușita conferențelor și festivalurilor pe lângă conferențieri abili, comitetul va solicita concursul corurilor locale, a pricepătorilor de muzică instrumentală, va angaja tineretul pentru recitări, afișând din vreme programul prin placarde, cari vor da în câteva cuvinte sugestive scopul ce se urmărește.

Cu prilejul acestor festivaluri se va face apel la contribuții benevole pentru câte un scop precis, din programul de acțiune al Societății și se vor încasa taxe, menite a sporii fondurile, pe lângă cotizațiile reglementare ale membrilor, pentru sporirea numărului cărora, membrele comitetului și toți aderenții Societății vor desfășura propagandă în cercul lor, ca să nu rămână sufletul ortodox neangajat la opera de binefacere, urmărită de Societate.

Prisusul de energie religioasă și de iubire frățască, dobândite în atmosfera mai intimă dela cercul de lectură biblică, și prin însuflețirea întrunirilor dela conferențe și festivaluri, va căuta de sine căi de revărsare în acte de binefacere și de caritate creștină, ținute în spirit ortodox și național, după cerințele condițiilor de viață, în care ne găsim printre neamuri și confesiuni deosebite. Femeile prin însușirile și calitățile lor, prin sufletul lor mai sensibil și mai cald, sunt mai indicate, decât bărbații, angajați la frământările inevitabile pentru biruință. În lupta vieții, ca ele să inițieze opera de înfrățire la lucru, din care vor răsar, pe rând, instituții sociale de binefacere și de folos obștesc.

Leagăne

Programul de lucru al Societății va îmbrățișa opera de educație și de ajutorare publică în întreg complexul ei și, în mod firesc, va căuta să o soluționeze după măsura puterilor, făcând începutul chiar cu copiii, dela vârsta cea mai fragedă.

Copiii sunt un dar dumnezeesc pentru familie. Ei încheagă cu adevărat vatra căsniciei, strângând legătura între soți și acolo, unde sunt nepotriviri de fire, diferențe de caracter și chiar concepții de viață, lipsită de omogenitate. Întălmul născut e mândria tatălui său și bucuria mamei sale, el concentrează în sine sentimentul dragostei și al bunăvoinței îngăduitoare a soților. Un tată nu-și va irosi energiile și banul așa de ușor pentru ademeniri streine, pentru plăceri și distracții în afară de casă, când știe că odrasla lui așteaptă toată grija sa; o mamă, ori cât de încercată de soarte în căsnicie, își găsește mângâiere în copilul ei și-și topește toată căldura dragostei și zvonurile inimii în bucuria și fericirea, ce o simte aplecându-și pieptul deasupra leagănului.

Dar nu e dat fiecărei mame să-și vadă în

† Un protagonist al Unirii

Ultimul număr din «The Guardian» dă știrea despre moartea grabnică a preafericitului *Fotie*, patriarh și papa al Alexandriei, în Zürich, în drum către casă în Egipt, Sâmbăta trecută, care a stârnit regrete profunde în cercuri foarte largi. Deși numele lui era de fapt prea puțin cunoscut în Anglia până în lunie trecut, când s'au ținut serbările comemorative ale sinodului niceean, fericitul Patriarh avea o mare autoritate în Răsărit, de peste 25 ani își făcuse o frumoasă carieră. Născut din părinți umili la Constantinopol, în 1858, după ce a intrat în ordul călugăresc al sfântului mormăit, care compune marele Sinod al Patriarhiei de Ierusalim, a devenit secretarul Sfântului Sinod la vârsta de 29 ani, dovedind abilități remarcabile în acest important oficiu. A fost ales Patriarh de Ierusalim la 1897. Abdul Hamid însă a fost împotriva alegerii și l-a exilat la Sinai. La 1900 a fost ales Patriarh la Alexandria, și deși era căpetenia unei mari comunități din Egipt, a devenit succesul sf. Marcu și al doilea ierarh în Biserica ortodoxă. Deși era cunoscut în Egipt ca anglofil, care a netezit atâtea asperități politice, era considerat ca un conservativ în cele religioase și n'a simpatizat cu Anglicanii. Cunoștințe mai strânse din anii din urmă l-au determinat să-și schimbe concepțiile sale, și cu toate bătrânețea s'a hotărât în Maiu să facă un *beau geste dramatic*. S'a hotărât să participe în persoană la serbările comemorative dela Niceea în Anglia, dând prin aceasta un puternic imbold curentului de înfrățire dintre cele două biserici. I se pare că Niceea merită o comemorare magnifică și era convins că nicăieri nu se poate face decât în Anglia.

Când a plecat din Londra, Arhiepiscopul din Upsala a stăruit să participe la conferința creștinismului practic.

În contra avizului medicului său s'a dus la Stockholm, unde a fost omul de

cea mai aleasă distincție personală. Moartea lui e provocată de defect de inimă, curajul și hotărârea sa caracteristică l-au pus în poziția de a presta ceea ce era chemat să facă ca un mare conducător ce era al sf. Biserici ortodoxe.

Tr. Scorobet.

Publicăm următoarea adresă a Patriarhului Fotie, ținută la deschiderea congresului din Stockholm, în sala tronului:

Majestate,

Învrednicindu-mă Dumnezeu să viu în fața Voastră în această zi, una din cele mai fericite ale vieții mele, am fost plin de admirație ascultându-Vă prea frumoasele Voastre cuvinte când, Majestatea Voastră a descris în chip așa de înțelept scopul sublim al acestei conferințe universale mi-au venit în minte dumnezeieștile cuvinte ale Apost. Pavel: «Temeți-vă de Dumnezeu, cinstiți pe Rege», cuvinte prin care Apostolul a hărăzit Regelui în mijlocul lumii cel dintâi loc după Dumnezeu și dulcele răsunet al cuvântării Voastre, Majestate, a evocat înaintea privirii mele, ca într'un tablou minunat viziunea acelor preafiericiți Regi, a căror istorie o povestesc sfintele Scripturi și pe care pe bună dreptate o admiră întreaga lume, și văd ca în extaz pe Marele Împărat Constantin deschizând printr-o declarație inspirată de sus, primul Sinod ecumenic, ale cărui hotărâri au întărit adevărurile credinței creștine pe pământ.

Dar care să fie oare faptul, care ne a ridicat într-o sferă atât de înaltă a acestor viziuni istorice și sfinte? Este faptul convocării acestei Conferințe universale a slujitorilor lui Dumnezeu, luminați și renumiți prin înțelepciunea lor, adunați azi în prezența Majestății Voastre, a cărei voce augustă anunță deschiderea lucrurilor ei o ascult cu multă cinste. Binecuvântați fie acest ceas, binecuvântarea lui Dumnezeu să se poartă asupra acestei opere de seamă și providențiale, căreia Majestatea Voastră, binevoește a i hărăzi patronajul său. Fie ca Dumnezeu să ducă la izbândă și la deciziuni utile prin harul său lucrările acestei conferințe, care deciziuni, purcând din adevăr vor mânturii pe adevărați și de al căror folos se va împărți întreaga omenire. Exprim felicitările mele Majestății Voastre, pentru marea dar de care V-a învrednicit Domnul.

Sire,

Ferice de bunul și cucernicul popor care Vă are de Suveran. Vă urez din toată inima să Vă țină Dumnezeu la mulți ani, ca să vedeți împlinită opera conferinței, și lucrările ei purtând roduri de mângâiere și de nădejde pentru mântuirea popoarelor din neam în neam. Amin.

Grădini de copii

Pentru copiii mai răsați trebuie să grădini de copii. Aici, pe lângă ocrotirea de peste zi, se pregătesc și pentru urmare la școală, când ajung la vârstă. E așa de dureros să vezi copilașii familiilor românești cercetând grădini de copii la institute străine, cari acționează asupra sufletelor plâpânde după sistemul, mentalitatea și în spiritul lor, în fațșă nepotrivire cu cerințele vieții sufletești ale vâstărelor ortodoxe, pentru cari educația streină poate fi de dreptul primejdioasă.

Azi grădinile de copii sunt organizații de educație publică și statul însuși se îngrijește de pregătirea conducătoarelor astorfel de instituții. Inițiativa particulară prin asociații, poate grăbi răspândirea lor pretutindeni și mai ales trebuie să privegheze, ca duhul în care lucrează, să fie un mijloc de a duce pe prunci la Hristos, și nu de a-i depărta.

Cămine școlare și asociații pentru protecția tineretului școlar

Dela vârsta de școală, copiii intră sub un regim, bine determinat prin legi și organizații școlare, care le poartă de grijă. Cel mai întâi

Din Varșovia. Delegații patriarhilor din Constantinopol și București au fost primiți cu deosebite onoruri în Polonia. În 16 l. c., la ora 11, s'a săvârșit slujbă divină la mitropolia din Varșovia. A slujit, în această impozantă ceremonie, mitropolitul Dionisie al Varșoviei, înconjurat de episcopii de Vilna, Pinsk, Grodno și Cremenit, preoți mitrofiori, peste 50 clerici. Mitropolitul Dionisie a mulțumit delegațiilor patriarhiei Constantinopolului, Germanos, și mitropolitului român Nectarie al Bucovinei, pentru recunoașterea autocefaliei bisericii polone. La masa, dată la mitropolie, a vorbit înaltul prelat al Varșoviei, ear mitropolitul Nectarie a exprimat călduroase urări în numele bisericii române. Delegații au făcut vizite președintelui republicii, primului ministru, ministrului de culte și legației române din capitala polonă.

Pe calea dreaptă...

— Bănatul și „Sf. unire” —

Organul oficial unit din Lugoj, *Slonul Românesc* (1), a publicat în numărul său dela 1 Septembrie a. c. informațiunea următoare:

«Duminecă, 30 August, cu 16 trăsură, aproape 200 persoane au mers dela Ticvianul-mare la pâr. Bernaz din Secaș, să și anunțe a doua oară trecerea după toată forma, dela ortodocși la unire. — Sânt... oameni veniți din alte comune, ortodoxe, și așezați în Ticvianu, cari acum cu încercările de înființare a unei parohii neunite în comună, au grăbit să se lapede de neunire».

Organul mai puțin oficial, dar tot așa de «unit», din Blaj, *Unirea*, se grăbește să și declare bucuria, cu bine cunoscuta răutate iezuitică a redactorului său actual, prin următoarele cuvinte:

«Estă deci o nouă dovadă, că lucrurile nu sânt chiar pretutindeni în favoarea «religiei dominante», și, de altă parte, că ceea ce vine la noi, vine pe calea cea dreaptă a legilor în vigoare, esr nu așa cum se obișnuiește dincolo», — la ortodocși.

Despre aceste treceri religioase din Bănat, *Foata Diecezană* dela Caransebeș, ne dă, în nrul său dela 13 Sept. a. c., următoarele lămuriri:

«Se bucură frații uniți, că «încercările de înființare a unei parohii neunite» în Ticvianul-mare vor eșua. Dar, pentru că bucuria lor să fie deplină, le comunicăm la acest loc, că parohia din Ticvianul-mare s'a reînființat deja «pe calea cea dreaptă a legilor în vigoare», organele parohiale s'au constituit după toată regula, încă la 21 Iunie a. c. Ven. Consistor diecezan a aprobat, ear Ministerul cultelor a și luat la cunoștință înființarea acestei parohii, Parohia ortodoxă din Ticvianul-mare nu s'a reînființat cu sulete cum-părate pe cucuruz (porumb), căci anul acesta n'a

tlhnă de gângăritul odraslei sale. Asprimea vieții le împinge pe multe să-și caute de lucru în afară de casă, pentru că să sporească câștigul bărbatului, care nu ajunge pentru traiul vieții, când gurile au sporit. S'au e nevoită su suplinească, prin puterile ei, câștigul bărbatului neputincios, ori pierdut prea de timpuriu.

Atunci ea e nevoită să caute un adăpost copilașilor, pe cari nu-i poate duce cu sine în casă streină. Iși ia refugiu la o vecină, sau la o femeie, care își face câștig de viață din paza copilor mici, expuși la multe neajunsuri.

Societatea va căuta să vină în ajutorul astorfel de mame și, mai ales în ajutorul educației raționale a copiilor lor, prin înființarea leagănelor. Aceste instituții nu vor ținți să scoată copilul de sub directă ocrotire a mamei. Vor fi numai un adăpost de îngrijire peste zi, unde dimineața mama își aduce copilul, la prânz îl lăptează și seara îl ia cu sine iarăși, ca să nu-l lipscească de dragostea și desmierdările ei de mamă.

Leagănele vor primi și copii nelegiuți, când mamele le-ar purta grije, dar în nici un caz leagănelul nu poate fi o instituție, care să înlesnească unei femei îndeletnicirile ușoare, sporindu-i îndeplinirea la destrăbălare, când știe că poate să-și lapede copilul, fără să-i mai poarte grije. Aiurea astfel de instituții de ocrotire a su-

gaciilor, fără măcar se întrebe de proveniența copiilor, ce li se prezentau, au dat rezultate din cele mai detestabile.

de acasă, venind la școală, în oraș, intră în internate, unde au întreaga înțelegere și bună supraveghere. Dar numărul și încăperile internatelor, pentru fete, ca și pentru băieți, nici pe departe nu poate cuprinde masa de elevi, cari dau năvală dela țară, și ei trebuie să fie adăpostiți pe la gazde, așa cum dă Dumnezeu, uneori avizați la merinde de acasă.

În necunoștință, ori în neputință de a face altfel, sunt lăsați să trăiască zecile luni de școală, într-o atmosferă neprielnică, uneori de dreptul potrivnică bunei creșteri. Ce binefacere sunt căminele pentru eleve, unde pot avea măcar o mâncare la zi, sănătoasă și hrănitoare și unde doamnele, cari s'ar perânda cu supraveghere, le-ar putea da orientări de purtare și bună educație, le-ar putea atrage luarea aminte asupra ispitelor, cari le pândesc în viața de oraș. Supravegherea tineretului școlar s'ar estinde și în afară, dând Societatea, prin membrele sale devotate, răspândite în întreg orașul, mână de ajutor profesorilor și comitetelor școlare, în controlul gazdelor și în controlul vieții elevelor și elevilor, în afară de școală. Ce bucurie, câtă recunoștință și binecuvântare din partea părinților, al căror copil a fost oprit dela cădere, ori a fost întors de pe povârniș, de ochiul vigilent al unor suflete înțelegătoare, anume organizate într-o Asociație de pro-

foarte foame, cum era pe timpul propovăduirii «Sf. uniți» în Bănat. Ci s'a înființat cu 654 suflete curate, dintre cari 362 erau dreptcredincioși din naștere, iar 292 din cea mai curată convingere s'au întors la sânul iubitor al credinței străbune. Și acești din urmă au făcut trecerea legală, căci nu s'au sfii să se lapede de unație, pe care cu atâtă dibăcie o ocrotea fosta stăpânire maghiară.

P. S. Sa Episcopul Alexandru dela Lugoj, căruia p. P. Bernaz i-a arătat atestatele de trecere, ar putea lumina pe clarissimi dela Blaj, că ceace vine la noi, vine numai pe calea cea dreaptă. P. S. Sa Arhiepiscopul prepozit capitulului I. Boros, care a fost la fața locului în Ticanul-mare, li-ar fi putut spune, că «religia dominantă» nu era momeli, cum era odinioară sub «coroana Sf. Ștefan», când stăpânirea ungurească știa să remunereze trădarea celor ce dezertau dela credința străbună.

Afară de cele 362 suflete, mai avem în Ticanul-mare ortodocși din naștere, veniți din alte comune și duși în case uniute ca gineri și nurori, cari fără să fie făcut trecerea legală, s'au considerat uniți. De frică să nu fie cumva socotiți ca aparținători parohiei ortodoxe reînființate, aceștia abia acum s'au trezit să facă trecerea.

Dintre acești ortodocși, în case uniute, în ziua de 9 August a. c. s'au prezentat la p. P. Bernaz din Secaș, anunțându-i pentru prima oră trecerea la unație, 28 inși, dintre cari în ziua de 30 August a. c. s'au prezentat pentru a doua oră numai 4. S'a mai prezentat tot atunci 1 pentru prima dată. Dar p. P. Bernaz, pentru ca să ușureze trecerea celor ce nu s'au prezentat încă a doua oară, a încunostințat atât oficial parohial gr. catolic, cât și primăria comunală, că la 2 Septembrie c., va fi la primăria comunală, unde va lua la cunoștință trecerile. Nu s'a prezentat însă nimeni.

Aceasta este adevărul pur în ceea ce privește trecerile din 9 și 30 August a. c. dela Ticanul-mare. Nu este vorba de 200 persoane, cari nu știu cum ar fi avut loc în cele 16 trăsuri, și nici de graba credincioșilor de a «se lăpăda» de ortodoxie.

De ce atunci atâtă bucurie plină de răutate la frații uniți? Și de unde atâtă rea credință, că în biserica ortodoxă se obișnuiește călcarea legilor în vigoare? Au doară reverendiștii dela Lugoj și clarissimi dela Blaj cred că biserica ortodoxă are nevoie de căi lăturale și de călcări de lege pentru a-și câștiga credincioși? Noi n'am trecut prin școala ieseilor!

Între credincioșii rămași statornici în credința străbună mai sânt și astăzi 7 bătrâni venerabili, cari în copilăria lor au fost martori oculari ai trecerii «din convingere» din anii 1852—1853. Aceștia ar putea istorisi cum uniți «pe calea cea bună a legilor» ni-au răpit biserica, școala și toată averea bisericască și șco-

lară. Și ni-ar putea spune, câte mizerii au avut de îndurat cei rămași statornici în credința părinților lor.

Noi n'am avut la spatele noastre nici forța puterii de stat, străină de interesele poporului românesc, căci ortodoxia nu s'a înființat cu scopuri ascunse. Și nu ne-am înfruptat nici din bunătațile patronatului «fondului religios» și ale «Steg» ului. Totuși, pentru că am umblat pe calea cea dreaptă, bunul Dumnezeu ne-a ajutat — ca din cenușotca ce eram mai ieri-alaltăieri, — să ne ridicăm la rangul de biserică dominantă în stat.

Dacă canonicii fraților uniți nu sânt încă lămurii asupra adevărului, că cine a umblat «pe calea cea dreaptă», le stăm la dispoziție cu date precise. S'a nu fie însă zdrobitoare pentru modul cum s'a încuibat și propovăduit «Sfânta uniune» în Bănat!?

INFORMAȚIUNI

M. Sa Regina în asociația barzilor celți. La introducerea Suveranei românilor ca bard al asociației din țara gaellor (Wales) în Anglia, au asistat 12 mii de persoane. Regina Maria este a doua regină a României primită în mijlocul «Gorsed»-ilor; cea dintâi a fost regina Carmen Sylva în 1890. Ceremonialul primirii între barzi se face cu deosebită pompă. Suverana și a ales ca nume de bard numirea *Maria Gwalla*, adică Maria de Galia (Wales), asigurând adunarea Gorsedilor, că va purta sus numele acestor, cum decedata sa mătușă iubită a știut să onoreze numele de Carmen Sylva. Suverana noastră, în discursul său, și-a exprimat admirarea pentru micul popor gal, care și-a păstrat limba și neatrănarea în răstimpul veacurilor.

Un monument martirului Crișan. Locuitorii comunei Vaca, de pe valea Crișului Alb din fostul Zarand, au luat inițiativa unui monument întru pomenirea eroiului *Gheorghe Crișan*, născut pe la 1732 în comuna aceasta, și care a fost tovarășul de luptă și de martiraj al lui Horia și Cloșca. Inițiativa aceasta este cu atât mai laudabilă și mai vrednică de încurajare, cu cât ea a fost luată de locuitorii plugari ai comunei, urmași ai lui Crișan, din îndemn propriu.

Deputați la congresul național-bisericesc. Sinodul episcopal extraordinar ținut în Oradea-Mare în 12 Septembrie a. c. a ales deputați din eparia Oradea-Mare la congresul național-bisericesc, ce se va constitui după noua lege de organizare bisericască. pe: Dr. Andrei Magier arhimandrit, Andrei Horvat protopop, din cler, iar din mireni pe: Dr. Aurel Lazar avocat, Dr. Gheorghe Popa notar public, Iosif Iacob fost prefect, și Dr. Dumitru Mangra primjurisconsult orașenesc, toți din Oradea-Mare.

Congres al femeilor din toată țara. Toate zările noastre au publicat apelul dnei *Alexandrina Gr. Cantacuzino*, care invită la un congres și pe femeile minoritate. Apelul este primit cu multă simpatie. Asociațiile maghiare și germane se organizează în conformitate cu ideile cuprinse în chemarea ce le face dna Cantacuzino, în străduința d'ea promovă buna înțelegere între cetățenii patriei fără deosebire de limbă și confesiune. — La congresul plănuisit este de dorit să vie și femei de meserii și femei din popor, reprezentând toate categoriile sociale, și deschizând astfel cât mai larg drum de înțelegere și muncă. Doamnele din înalta societate, cu mentalitate sănătoasă, nu pot decât să se bucure de asemenea asistență.

În Câmpeni s'a făcut zilele acestea, în prezența unui public numeros, punerea pietrei fundamentale a liceului *Horia*.

† Iuliu V. Ioanovici fost mai de mult redactor la *Libertatea* din Orăștie și *America* din Statele unite, iar în timpul din urmă administrator la *Nădejdea* din Timișoara și *Tribuna Nouă* din Arad, a încetat din viață în 15 Septembrie 1925, într-o casă de sănătate din Arad. Odihnească în pace!

Nou inginer. Traian Gh. Chibelea, fiul preotului nostru Mihail Chibelea din Berghia, jud. Mureș-Turda, a obținut în 12 Sept. 1925 diploma de inginer la politehnica electro-tehnică mecanică din Timișoara.

Expoziția zootehnică se ține la Timișoara în 3—5 Octomvrie 1925. Participă județele: Timiș-Torontal, Caraș-Severin, Arad și Hunedoara. Suveranii români vor asista la deschiderea acestei mari expoziții regionale. În aceleași zile se va ține și un congres de medicină veterinară.

Anunț. Se aduce la cunoștință că biletele de 1 și 2 lei emise de Banca Națională mai pot fi primite la casele publice cel mai târziu până la 1 Octomvrie curent, după această dată ele încetează de a mai avea vreo valoare și de a mai fi primite la casele statului.

Tot confesionalism. Foala bisericască-politică *Unirea* ține să constate cu orice preț, că are dreptul «parității» de a-și vâra aderenții în comitetul Asociației culturale, deoarece «între membrii Aștei credincioși noștri — unii — dan o cifră care trece (?) binisor (?) peste acea de 60 la sută». Va să zică credincioșii Unirii s'au înscris la Asociațiune ca uniți papali, și nu ca adevărați români? Aici se pare că redactorul clarissim dela *Unirea* nu mai aiurează.

ȘTIRI LOCALE

Anuarul ofițerilor de rezervă ai armatei române pe anul 1925, se poate vedea oricând în orele oficiale la Secția militară a primăriei orașenești din Sibiu camera Nr. 15. Tot ac se poate și, cum sânt a se face eventualele întregiri, rectificări ș. a. *Consiliul orașenesc.*

Din cele trecute vremi

— Cine se ținea a fi unit —

La Nr. 189 aflăm însemnată următoarea caracteristică apărerie: Stan Radovici, administratorul protopopesc din tractul Săcădății, arată Consistoriului, că a primit dela preotul unit din Sășuș, Aron, o ținută despre aceea, că el a cunoscut un anumit Elisei Telea cu Maria lui Damian Aldea, cari erau și rudeni în gradul al VI-lea de sânge. Acești cunoscuți preotul Aron din Sășuș li declară uniți și preotul locului este oprit de a face slujbe nu numai acestor tineri, dar și tuturor acelor, cari au fost de față la acea cununie.

Hotărârea Consistoriului: Numai înseși fețele cununate sânt a fi socotite de unite, și căroră preoții noștri nu le pot sluji cele sufletesti, iar celorlalți, cari au fost cu prilejul acelei cununii de față, aceia nici într'un chip nu se pot considera de uniți.

Stăm uimiți în fața acestui lucru și a neputinței Consistoriului de a sări în apărarea credincioșilor săi. Atât mirele, cât și mireasa se vede a fi fost de legea bisericii noastre ortodoxe, pe lângă aceasta mai sânt și înrudiți în graduri de sânge oprite, cari numai cu dispens dela arhieru puteau fi cununați, în cazul con-

cret, fiindcă nu aveam arhieru, dispensarea o făcea Consistorul. Fără de nici o considerare preotul unit Aron din Sășuș cunună pe acești ortodocși, și dă de știre parohului legiuit că el a făcut cununia părților. Prin cununia aceasta părțile sânt considerate de unite, dar nu numai ele, ci toți acei nuntași ortodocși, cari au fost de față la acea cununie, — acestora tuturor nu mai preotul unit le mai poate face slujbe...

Neputința Consistoriului atât era de mare, încât nu s'a mai interesat nici de legea nupțială, nici de rudenie de sânge nedeslegată, ci a luat simplu act de cununie făcută de preotul unit. Prin faptul cununiei săvârșite de un preot necompetent, atât mirele, cât și mireasa se declară trecuți la uniți, însă numai ei, mirele și mireasa, iar ceilalți nuntași nu se consideră de uniți, ci rămân în legea lor ortodoxă, cărora sfintele slujbe le pot face preoții ortodocși, mirii însă rămân uniți.

Bag seama așa erau rânduielile pe acea vreme, de aceea Consistorul a luat o asemenea stranie ținută, de care noi, cei de azi, ne mirăm. Grele vremi au parcurs pământul nostru!

M. Volleanu.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

tecție a tineretului școlar. Cât de bine ar putea fi utilizate în acest scop elevele înseși, înscrise ca «membri aspiranți» în Societatea ortodoxă a femeilor, dedându-se de tinere la lucru, pentru opera de binefacere.

(Va urma)

CĂRȚI ȘI REVISTE

Biblioteca „Astra”. A apărut Nr. 10: Evoluția secțiilor literare și științifice ale „Astre”, (La un popas). Disertațiune cetă la 29 Iunie 1925, în ședința festivă a secțiilor, ținută la Brașov, cu prilejul serbărilor jubileare de 75 ani ale liceului „Andrei Șaguna”, de Dr. Onisifor Ghibu, profesor universitar, Cluj. Preț 10 lei.

Transilvania, Nr. 9—10 din 1925, a apărut cu un articol de dl V. Goldis (Noul orizonturi) și cu raportul general al comitetului central despre trecerea din 1945/25.

Orașe din România. A apărut în editura: «Cartea Românească», «Orașe din România» cu 62 figuri, de I. Simionescu, profesor universitar. Preț 1 lei 80. De vânzare la principalele librării din țară.

Nuvela. A apărut în editura: «Cartea Românească» Biblioteca Minerva Nr. 52 «Nuvele arabe» de Miriam Harry, traducere de N. Pandelea. Preț 1 lei 5.

Spre știri și urmare. Din partea percepțoratului orașenesc Sibiu, se aduce la cunoștință generală, că locuitorii sibieni sânt invitați, să se prezinte spre stabilirea taxelor comunale pe anul 1925. Să aducă cu sine *procesele verbale* despre impunerea cu impozitul statului pentru anul 1925, ear comercianții contractele de închirierea prăvăliilor respective.

Publicațiune. În scopul curățirii canalelor orașenești și reparării tuturor instalațiilor hidraulice, oprirea apei se face în anul acesta după cum urmează: din canalul Șevusului la 26 Sept. 1925, din canalul Țibinului la 23 Sept. 1925. Aceasta se aduce la cunoștință publică cu observarea, că uzinele respective să facă din vreme pregătirile necesare pentru reparaturile lor.

Oficiul edil orașenesc.

Nr. 8122—1925.

(109) 2—3

Anunț

La școala normală ortodoxă-română din Sibiu este vacantă **catedra de limba franceză.**

Cererile de concurs se vor trimite Consistorului arhiepiscopalean în termen de 15 zile.

Consistorul arhiepiscopalean.

Nr. 430/1925

(108) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I Săliște, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să și înainte cererile în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc, având a se prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Săliște, la 10 Septembrie 1925.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Dumitru Borela,
protopop.

Nr. 426/1925

(110) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a II-a din Topârcea, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat cu adăusele de scumpe, conform pregătirii și anilor de serviciu.

2. Cele fasonate în coala B.

3. Jumătate din ecleeja de 22 jugăre destinată preoților.

Concurenții își vor înainta cererile în termen legal subsemnatului oficiu protopopesc având să se prezinte în parohie spre a se face cunoștință cu poporul.

Săliște, la 7 Septembrie 1925.

Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu comitetul parohial ortodox român din Topârcea.

Dr. Dumitru Borela,
protopop.

Nr. 300—1925.

(206) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I Râșinari, protopopiatul Sibului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt cele datorate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt poștile să și trimiță petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 10 August 1925.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Râșinari.

Emilian Cloran
protopop.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Se primesc
**LUCRĂTORI ȘI
LUCRĂTOARE**
(111) 1—1
în toate secțiile
Prima fabrică de ghete, Sibiu s. a.

Mere de solu ales, 1—2 va-
goane, se află de vânzare
la dnul Mihai Szabó în
Diclosănmărtin, Gădina
(207) «Rákoczi». 2—3

Dela Librăria Arhiepiscopaleană din Sibiu,
se pot procura toate

Manualele școlare

ce se folosesc în Liceul de fete din Sibiu.

În Editura «Cartea Românească» a apărut

Istoria Românilor din Dacia-Traiană

de

A. D. Xenopol

Ediția III. Volumul I și II — Prețul ambelor
volume Lei 200, plus Lei 15 spese postale, trimi-
tând suma prin mandat postal

Se poate comanda dela

Librăria Arhiepiscopaleană din Sibiu
Strada Mitropoliei Nr. 45.

La Librăria Arhiepiscopaleană în Sibiu, se
mai află de vânzare

Noul Testament (cu litere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudu Lei 8—, broșat Lei 15—,
plus porto postal Lei 5—.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebu-
ințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preo-
țești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Admini-
strația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Compoziții muzicale

de **Timotei Popovici**

profesor de muzică la școala normală «Andrei
Șaguna» și dir. corului mitropoliei din Sibiu
se află de vânzare la

Librăria Arhiepiscopaleană în Sibiu
Str. Mitropoliei Nr. 45

- | | |
|--|----|
| 1. Carte de cântece, partea I, pentru 1, 2
și 3 voci egale, legată | 3 |
| 2. Cântările liturgiei pentru cor mixt, leg. 65 | |
| 3. Cântările liturgiei pentru 3 voci egale,
broșată 20 Lei, legată | 30 |
| 4. Hristos a înviat pentru cor mixt | 2 |
| 5. Hristos a înviat pentru cor de bărbați | 2 |
| 6. Câți în Hristos pentru cor mixt | 2 |
| 7. Câți în Hristos pentru cor de bărbați | 2 |
| 8. Axionul: Cuvine-se cu adevărat pentru
cor de bărbați | 4 |
| 9. Troparul Nașterii Domnului pentru cor
de bărbați | 2 |
| 10. Troparul Botezului Domnului (în Iordan)
pentru cor de bărbați | 4 |
| 11. Imnosul Paștilor, pentru 3 voci egale | 4 |
| 12. Florile dalbe, trei colinde populare româ-
nești, pentru cor mixt | 4 |
| 13. Cântec de leagăn, popular, pentru solo
de sopran și cor mixt | 4 |
| 14. Doina lui Moșoia pentru cor mixt | 2 |
| 15. Rodica pentru 2 voci egale cu accompa-
niere de pian facultativă | 5 |
| 16. Marșul legionarilor români pentru cor
unison cu accomp. de pian | 3 |
| 17. Regele muntilor, poem pentru cor mixt
cu solo de sopran și tenor, cântec de fluiet
și semnal de tulnic | 20 |
| 18. Cântece naționale pentru cor de bărbați
(10 cântece) | 20 |
| 19. Cântece naționale pentru cor mixt (10
cântece) | 20 |
| 20. Cântece religioase pentru cor unison și
fanfară: Rugăciune la procesiuni religioase
și în Iordan, la sfârșirea apei la Botezul
Domnului. Câte o paritură și un rând de
voci (pentru fiecare instrument) ambele | 40 |

La comanda, deodată cu trimiterea
sumei, e a se mai daunge și 6 Lei pentru spese
de poșta

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

An apărut într-un frumos volum, de 112
pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde în-
semnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări
momentuase din viața sa. Se află la

Librăria Arhiepiscopaleană în Sibiu
Prețul: 25 Lei

Sânțeți dușmanul Dvs. propriu,

dacă veți cumpăra pentru pre-
pararea unei băuturi de cafea,
o calitate mai inferioară decât
ENRILO. Preparat pur, adecă
fără nici un adăus, el dă o bău-
tură gustoasă și nutritivă. Ca-
feaua boabe se înlocuiește de
asemenea cu **ENRILO**. Cafeaua
Enriilo posedă însă mai multe
materii nutritive ca acela, afară
de aceea el este mai spornic,
și deci foarte eficient la întrebuin-
țare. Pentru calitatea acestei spe-
cialități garantează renumele
mondial al producătorilor: firma

(78) E 52

Heinrich Franck Söhne

Editura și tiparul Tipografiei arhiepiscopaleane